

*IX. Kongresszus. Pécs, 1988. április 7-9.
Főrendező: Ruzsa Csaba és Soltész Gyula*

Magyar Diabetes Társaság
IX. kongresszusa

PÉCS
1988. április 7-9

PROGRAM

RÉSZLETES PROGRAM

1988. április 7. csütörtök délelőtt

09.00

Ünnepélyes megnyitó - Aula

09.30 - 10.30

A Magyar Diabetes Társaság diszülése és bevezető előadások

Elnök: BROOSER GÁBOR és BÉKEFI DEZSŐ
Alberti KGMM (Newcastle upon Tyne) tiszteletbeli tag-
gá avatása

1. Alberti KGMM (Newcastle upon Tyne)
The management of non-insulin-dependent diabetes mellitus: a consensus
view
A "Hetényi Géza" díj átadása
2. Halmos T. (Budapest)
Klasszifikációs problémák diabetes mellitusban.
A 35 évnél fiatalabbak számára kiírt pályázatok eredményhirdetése és a
TDK konferenciákon legjobbaknak tartott előadások jutalmazása.

10.30 - 10.45

Szünet

10.45 - 12.15

Bevezető előadások

Elnök: SOLTÉSZ GYULA és TAMÁS GYULA

3. Waldhäusl WK (Wien)
Modern trends in insulin-therapy
A "Pro Diabetologia" díj átadása
4. Fövényi J. (Budapest)
Korszerű diabetes terapia Magyarországon?
Egy diabetológus dilemmái.

12.15 - 13.00

A MDT vezetőségválasztó közgyűlése

(Határozatképtelenség esetén április 8-án 11 órakor)

E bédészünet

13.45 - 14.30

Poszter bemutató - Aula

(A poszterek szerzőit kérjük, hogy ezen idő alatt tar-
tózodjanak poszterük közelében.)

14.30 - 16.00

"A₁" szekció

Insulin-therápia és diéta

Elnök: BALÁZSI IMRE és KERÉNYI ZSUZSA

5. Howorka K. (Wien)
Funktionelle, nahe normoglykämische Insulin-substitution in Typ. I. Dia-
betes.
6. Szurkowska M. és Sieradzki J. (Krakow)
Programming of the insulin infusion pump by means of Biostator with the
application of the correcting feed-back.
7. Sods A. (Budapest)
Diétás tanácsadás jelentősége öt budapesti körzet cukorbetegének ellátá-
sában.
8. Holländer E. és Székely A. (Budapest)
A növényi rostokban gazdag táplálék hatása cukorbetegnek postprandialis
vércukorszintjére.
9. Kudzjakova SV (Moscow)
The role of diet in diabetes treatment
10. Thaisz E., Lehotkai L., Szabó L., Papp R., Fövényi J.
Azonoságok és különbségek I. és II. típusú cukorbeteg diétájában, kli-
nikai praxisunk tükrében.

16.00 - 16.30

Szünet

6

16.30 - 18.00

"A₂" szekció

Klinikai jellegű szabad előadások

Elnök: TORNÓCZY JÁNOS és DE CHATEL RUDDOLF

11. Tornóczy J., Hoffmann E., Sziládi E., Pasztarék E., Vastagh O.,
Kottmayer K. (Szekszárd)
A szérumbeta-2 mikroglobulin jelentősége cukorbeteg nephropathiájának
kórismézésében.
12. Bibok Gy. és Tamás Gy. (Budapest)
Cukorbeteg gravidák vesefunkciójának sorozatvizsgálata a terhesség folya-
mán.
13. de Chatel R., Tislér A., Herendi M., Barna I., Tóth M., Krasznai I.
(Budapest)
Kicserélhető natrium vizsgálata insulin-dependens és non-insulin-depen-
dens normotensió cukorbetegeken.
14. Kerényi Zs., Tamás Gy., Baranyi É., Földes É., Vargha P. (Budapest)
A szöveti oxigénellátás egyes paramétereinek alakulása a terhesség folya-
mán egészségesebben és cukorbetegekben.
15. Albrecht M., Bándóczy J., Tamás Gy. (Budapest)
Diabeteses terhes nők nyálvizsgálatának eredményei.
16. Simon L., Tornóczy J., B. Tóth M., Jámor M., Sudár Zs. (Szekszárd)
Campylobacter pylori előfordulási gyakorisága cukorbeteg gyomorhártyá-
hártyájában.

7

14.30 - 16.00

"B₁" szekció

Klinikai és experimentális jellegű szabad előadások

Elnök: KOVAČ TEODOR és FERENCZ ANTAL

17. Kovač T., Lepšanovic L., Preradov-Mikic M., Vukovic V., Ivkovic-Lazar T.
(Novi-Sad)
Cukorbeteg serum lactat és pyruvat értékei ambulans biguanid kezelés
során.
18. Ferencz A., Korte R., Lambe H., Hammes HP, Federlin K., Liebig J.
(Budapest-Giessen)
A fehérjék előrehaladott glikálási végtermékei (EGV) redukáló (szuperoxid
anion képző) tulajdonságának a kimutatása és az EGV-k kialakulásának és
elválasztás technikájának jellegzetességei.
19. Lindner J., Hanefeld M., Denge A. (Karl Marx Stadt-Dresden)
Insulin secretion after 75 g OGTT within the Diabetes Intervention Study
(DIS)
20. Melegh B., Kerner J., Bieber LL. (Pécs-East Lansing)
Pivampicillin kezelés indukálta karnitin insufficiencia és hypoketonaemia.
21. Várnai G., Karádi Zs., Simon K., Sulyok E. (Székesfehérvár-Pécs)
3 methyl-hisztidin őrítés I. típusú diabetes mellitusban.
22. Rodics K., Velösy Gy., Mihóczy L., Halmos T. (Budapest)
A pankreas exokrin funkciójának vizsgálata diabetes mellitusban.

16.00 - 16.30

Szünet

8

16.30 - 18.00

"B₂" szekció

Klinikai és experimentális jellegű szabad előadások

Elnök: POGÁTSA GÁBOR és KAMMERER LÁSZLÓ

23. Pogátsa G., Koltai M.Zs., Hadházy P., Kőszeghy A., Ballagi-Pordány Gy. (Budapest)
Insulinkezelés hatása a cukorbetegségben kialakuló alsóvégtagi érreakció-változásokra.
24. Koltai M.Zs., Rösen P., Hadházy P., Ballagi-Pordány Gy., Kőszeghy A., Pogátsa G. (Budapest)
A vascularis adrenerg receptorok prostaglandin synthesisre gyakorolt hatása normoxiában és hypoxiában, diabeteses koszorúérben.
25. Ballagi-Pordány Gy., Kőszeghy A., Koltai M.Zs., Pogátsa G. (Budapest)
Az első és második generációs szulfanilureák hatása a ritmuszavarokra infarctusos patkányokon
26. Román F., Sánta A., Rimanóczy Á., Toldi Z., Pataki L. (Szeged)
A vörsvérsejtek in vitro K⁺ felvételének és leadásának vizsgálata B₆rb-al juvenilis diabetesben
27. Fóris G., Nagy JT., Varga Zs. (Debrecen)
A poszt-receptor jelátvitel zavara non-insulin dependens diabetes mellitusban (NIDDM)
28. NAGY JT, Fóris G., Varga Zs. (Debrecen)
A protein kináz C enzim-aktivitás fokozódásának lehetséges szerepe a NIDDM kialakulásában
- 29/a Krause Knud P. (Pécs)
Endotoxin hatása diabeteses nyúl metabolikus státuszára és hőszabályozása

9

15.00 - 17.00

"C₁" szekció

Workshop-Insulin-kezelés és betegnevelés

Elnök: MICHAEL BERGER és FÜVÉNYI JÓZSEF

Moderátor: MICHAEL BERGER

29. Berger M. (Düsseldorf)
Long-term efficacy of intensified treatment in Type I Diabetes.
30. Arapova SD. (Moscow)
Health care with regard to diabetes mellitus
31. Bereczky Z., Pátkay J., Varga Szabó L. (Dunaújváros)
Egyhetes intenzív diabetes-kurzus belosztályon.
32. Noacco C. (Udine)
Diabetes education-system in Northern Italy.
33. Gottschling HD, Pusch H., Rjesanowsky I. (Karlsburg)
Glycosylated haemoglobin and serum proteins in Type I. diabetes.
34. Tömör Cs., Papp R., Fűvényi J. (Budapest)
Diabeteses gyermek a serdülőkor végén: az 1987. évi juvenilis edukációs tábor tanulságai.

17.00 - 17.15 S z ü n e t

17.15 - 18.00

"C₂" szekció

Beszámoló a Kőbányai Gyógyszeráruhárról forgalomba kerülő új insulin-készítményeiről

10

1988. április 8. péntek délelőtt

08.30 - 10.30

PLENÁRIS ÜLÉS

Az I. típusú diabetes mellitus kezelése

Elnök: HALMOS TAMÁS és ZDENKO SKRABALO

35. Soltész Gy., Madácsy L., Békéfi D., Dankó I., Molnár M., Blatniczky L., Román F., Pethő I., Buzogány M., Cser Á., Dósa M., Fehér A., Gajzer É., Gádó B., Karádi Zs., Korányi J., Károlyi Gy., Kürti K., Móricz Zs., Niederland T., Rippl I., Sótér M., Szabó L., Tóth T., (Magyar Gyermekorvosok Társasága, Diabetes Munkacsoport)
A gyermekkori diabetes mellitus incidenciája Magyarországon: 1975-1985
 36. Tamás Gy., Winkler G., Békéffy M., Kerényi Zs., (Budapest)
Intenzív konzervatív insulinkezelés vs. insulinpumpa.
Egy WHO vizsgálatsorozat első eredményei.
 37. Grosz A., Balácsi I., Madácsy L., Halmos T., Barkay L., Fehér A., Romics L., Kautzky L. (Budapest-Miskolc)
Intenzifikált insulin kezeléssel (NovoPen) szerzett tapasztalataink gyermek és felnőtt IDDM betegeken.
 38. Taboga C., Karam J. (Udine-San Francisco)
Bioavailability and reproducibility of biosynthetic human insulin administered intranasally to normal subjects.
 39. Gerő L., Kerényi Zs., Bányai Zs., Tamás Gy. (Budapest)
Humán insulin alkalmazása insulin-allergia eseteiben
 40. Petrányi Gy., Alberti KGM (Budapest-Newcastle)
Mennyire megbízható a betegek által közölt vércukor adatokra támaszkodó cukorbeteg gondozás?
 41. Hermányi I., Deutsch T., Tamás Gy. (Budapest)
Változik-e a veseküszöb? Insulin kezelés a vizeletcukor koncentráció alapján, célszámítógép irányításával.
 42. Flaunter I., Békéffy M., Kerényi Zs., Tamás Gy. (Budapest)
A diabetes gondozás hatékonyságának ellenőrzése: gondozott cukorbeteg "szűrővizsgálatának" tapasztalatai.
- 10.30 - 11.00 S z ü n e t

11

11.00 - 12.30

A MDT vezetőségválasztó közgyűlése

(Az április 7-i közgyűlés határozatképtelensége esetén.)

k ö z b e n

43. Brooser G.: Magyar Imre emlékelőadás
A Magyar Diabetes Társaság alapítása és fejlődése
- 12.30 - 14.30 E b é d s z ü n e t
1988. április 8, péntek délután
- 14.30 - 15.45 PLENÁRIS ÜLÉS
Nephropathia és transplantáció
Elnök: ROMICS LÁSZLÓ és GERŐ LÁSZLÓ
44. Jervell J., Albrechtsen D., Brekke I., Fauchald P., Flatmark A., Sodal G. (Oslo)
The management of diabetic uraemia in Norway 1980-86.
45. Dimény E., Berne C., Fellström B., Tufveson G., Wahlberg J., Frädin L. (Uppsala)
A pancreas transplantációjának tapasztalatai Uppsalában.
46. Farkas Gy., Karácsonyi S., Szabó M., Mándy Y., Kaiser G. (Szeged)
A I. típusú diabetes kezelése Langerhans sziget transplantációval.
47. Horányi J., Gerő L., B.Kiss I., Pajor A., Kerényi T., Keszthelyi L. (Budapest)
Mikroenkapszulált humán foetalis pankreas -fragmentumok xenotransplantációja diabeteses patkányokban
- 15.45 - 16.00 S z ü n e t

12

1988. április 8, péntek délután

16.00 - 18.00

"A" szekció

Diabetes és terhesség

Elnök: ASZTALOS MIKLÓS és TAMÁS GYULA

48. Weiss PAM (Graz)
Mütterliche und kindliche Risiken des Gestations - diabetes.
49. Marquis Guillen, Lemay Valdés (Havanna)
Immunological aspects in gestational diabetes.
50. Lemay Valdés, Marquis Guillen (Havanna)
Congenital malformations in children born to diabetic mothers.
51. Baranyi É., Ferencz A., Csákány M.Gy., Tamás Gy., Simon J., Bibok Gy. (Budapest)
A szérum fruktózamin-szint mérésének jelentősége diabétesssel szövődött terhességben.
52. Békeffy M., Földes É., Baranyi É., Kerényi Zs., Tamás Gy. (Budapest)
Az NPH típusú insulink immunogenitása terhességgel szövődött diabétes első insulín kezelése során.
53. Pátkay J., Varga Szabó L., Kohut L., Inkey J., Bereczky Z. (Dunaújváros)
Gesztatiós diabétes szűrés Dunaújvárosban.
54. Feledi É., Szilágyi A., Csaba I., Palásthy Gyömbér E. (Pécs)
A gestatiós diabétes szűrésével, gondozásával és kezelésével szerzett tapasztalataink.

13

1988. április 8, péntek délután

16.00 - 18.00

"B" szekció

Endokrinológia és immunológia

Elnök: JERMENDY GYÖRGY és BEREZSKY ZOLTÁN

55. Widhalm K. (Wien)
Glucose tolerance and growth hormone secretion in grossly obese adolescents
56. Winkler G., Salamon F., Gerő L., Pánczél P., Halmos T., Kautzky L., Grósz A. (Budapest)
Növekedési hormon (HGH)-rezerv 25 évnél régebben manifesztálódott IDDM-ben megbetegedetteken.
Összefüggés klinikai és immunogenetikai adatokkal.
57. Pánczél P., Illyés Gy., Meréty K., Rajháthy B., Gyódi É., Zajkás G., Halmos T., Barna M. (Budapest)
Az autoantitest termelődés egyes genetikai és környezeti tényezőinek vizsgálata I. típusú diabétes mellitusban, rheumatoid arthritisben és egészségesekben.
58. Horváth M., Schröder D., Varsányi M., Balázi I. (Budapest-Karlsburg)
Lymphocyt-mediated cytotoxicity (LMC) vizsgálata patkány pancreasból izolált szigetek homogenizátumával, I. típusú diabétes betegekben.
59. Balkányi I., Gercsák Gy., Pintér E., Kormányos E., Klein V., Faludi P. (Budapest)
Néhány humoralis immunparaméter diabéteses retinopathiában.

14

1988. április 8. péntek délután

16.00 - 18.00

"C" szekció

Cukorfelszívódás és tejcukortartalmú diabétesis tejtermékek

Elnök: MÓZSIK GYULA és SZAKÁLY SÁNDOR

60. Olosz É., Ruzsa Cs., Jávör T. (Pécs)
A csökkent glükóz toleranciás egyének számának változása a klinika 10 éves anyagában.
61. Ruzsa Cs., Mózsik Gy., Jávör T. (Pécs)
Gyógyszeres hatások elemzése a cukorfelszívódásra csökkent glükóz toleranciás egyénekben.
62. Rinfeld J., Ruzsa Cs., Mózsik Gy., Jávör T. (Pécs)
A szérum protein, C-peptid, insulin és glukagon szintjeinek változásai glükóz terhelés ideje alatt csökkent glükóz toleranciás egyénekben.
63. Mózsik Gy., Ruzsa Cs., Jávör T. (Pécs)
A cukor felszívódás sejtbiokémiái alapjai: molekuláris biokémiai, farmakológiai vizsgálatok.
64. Fővényi J. (Budapest)
Elvadások a tejtermékekről a diabétesológus szempontjából.
65. Gaál Ü. (Budapest)
Szakmai kívánalmak a diabétesis táplálékokról, különös tekintettel a tejtermékekre.
66. Facsók M., Figler M⁺⁺, Kovács Á., Mózsik Gy.⁺, Pallai G., Ruzsa Cs.⁺, Szakály S., Schöffler B.
Magyar Tejgazdasági Kísérleti Intézet Pécs,
Pécsi Orvostudományi Egyetem I.sz. Belklinika Pécs⁺
POTE EISZE Pécs⁺⁺
 - a) A tejtermékek fejlesztésének orvosi szempontjai
 - b) Hozzáadott cukortól mentes, tejalapú zöldséges italok és desszertek
 - c) Fauna Fitt diabétesis üdítőitalok
 - d) Hozzáadott cukortól mentes, tejalapú termékek élettani hatásának klinikai vizsgálata

Termékbemutató

15

1988. április 9. szombat

08.30 - 10.00

"A" szekció

Szűrés, betegnevelés, szövödmények

Elnök: IVÁNYI JÁNOS és SIMON KORNÉL

67. Kovács G., Halmos T., Fodor M. (Budapest)
Diabétes betegek felderítése kiterjesztett lakosságszűrés során.
68. Bakos J., Simon K. (Székesfehérvár)
Hasznosság (cost-effectiveness) szempontok a cukorbeteg nevelésében Magyarországon.
69. Korányi J., Gergely K., Fehér B., Békefi D. (Tatabánya)
Tapasztalataink "D-cont" készületekkel
70. Jermendy Gy., Vörös P., Ióth L., Szádeczky E., Koltai M.Zs., Kammerer L., Pogácsa G. (Budapest)
Autonom (kardialis) és somatikus neuropathia összefüggése cukorbetegben.
71. Kempler P., Váradi A., Vargha P., Kiss É., Regős É., Veszter B., Oravecz L. (Budapest)
Autonom neuropathia vizsgálata frissen felfedezett I. típusú diabétes mellitusban.
72. Koródi T., Halmos T. (Budapest)
A diabétesis láb vizsgálatával szerzett eddigi tapasztalataink
73. Arnold Cs., Szalay Zs., Galgóczi E. (Budapest)
Hypertóniával szövődött diabétesesek vérnyomás-csökkentő kezelésének eredményessége és összefüggése a halálalossal

10.00 - 10.30

Szünet

16

10.30 - 11.30

Poszter megbeszélés I.

Elnök: PETRÁNYI GYULA és BÉKEFI DEZSŐ

- P₁ Winkler (Dresden)
Home-monitoring of blood glucose
- P₂ Békefi D., Békefi G. (Tatabánya-Budapest)
Cukorbeteg diétájának számítógépes segítése
- P₃ Bíró Zs., Kovács B. (Pécs)
Diabeteses nephropathia szemészeti gondozási modellje
- P₄ Deutsch T., Tamás Gy. (Budapest)
Számítógépes algoritmusok és mesterséges intelligencia a diabetes kezelés tervezésében
- P₅ Molnár K., Szegei J., Erdei I., Daragó L., Vágvölgyi J., Zsonda L. (Kisvárdai-Nyíregyháza)
Diabetes Regiszter működésével szerzett tapasztalataink
- P₆ Varga Sz.L., Marczis J. (Dunaújváros)
Számítástechnika a diabetológiai gondozásban
- P₇ Schuler Á., Blatniczky L. (Budapest)
I. típusú diabetes mellitus otthoni mini-computeres ellenőrzésének tanulságai
- P₈ Vándorfi Gy. (Veszprém)
Intenzifikált konvencionális insulinkezelés a járóbetegellátásban
- P₉ Fővényi J., Thaisz E., Lehotkai L., Szabó L., Bartalits L., Csősz M. (Budapest)
Insulinterápiás és gondozási törekvéseink értéke a Hb_{A1c} meghatározások tükrében
- P₁₀ Kautzky L., Korányi L., Halmos T. (Budapest)
Gilemal hatása az I. és az insulinkezelésre szoruló II. típusú cukorbeteg szénhidrátanyagcsere-zavar és insulin-kötő receptoraira
- P₁₁ Sasváry E. (Salgótarján)
Adatok a szulfanilurea+insulin együttes adásának tartós hatásáról II. típusú diabeteses spátversager szakában

17

- P₁₂ Gyimesi A., Iványi J. (Gyula)
Insulin-indukálta lipotrophia - MC insulintól?
- P₁₃ Bányai T., Gyimesi A., Pocsay G., Iványi J. (Gyula)
Pancreas műtétek és diabetes
- P₁₄ Molnár M. (Budapest)
Nagymértékű insulin túladagolás három diabetes mellitusban szenvedő gyermekben

11.30 - 12.30

Poszter megbeszélés II.

Elnök: BARANYI ÉVA és GYIMESI ANDRÁS

- P₁₅ Nagy Gy. (Debrecen)
Éhgyomri, postprandialis és 50 g-os terheléses vércukorértékek élet-tani terheességben
- P₁₆ Szilágyi A., Feledi É., Csaba I., Pejtsik B. (Pécs)
A gestatio diabetes szempontjából rizikócsoportba tartozó terhesek-nél végzett ismételt vércukorértékelés vizsgálatok jelentősége
- P₁₇ Neuwirth Gy., Endrődi I. (Debrecen)
Nagy súlyú magzatot szült nők követéses vizsgálata
- P₁₈ Csepregi Zs., Kovács G., Halmos T. (Budapest)
Szénhidrátanyagcsere-zavar korai kiemelése serdülő korú fiatalokban kiterjesztett szűrővizsgálat kapcsán
- P₁₉ Dömötör E. (Budapest)
Az 50 évnél fiatalabb diabeteses betegek angiologiai szűrővizsgálatá-nak elemzése
- P₂₀ Csire B., Fekete T., Losonczi I., Illyés L. (Miskolc)
Diabetes tanácsadó és klub Miskolc III. kerületében
- P₂₁ Dévai J. Olle J. (Budapest)
Tapasztalatok 698 idős korú diabeteses beteg kezelése kapcsán
- P₂₂ Gyimesi A., Szabóné Kállai K., Iványi J. (Gyula)
Emócionális tényezők szerepe a cukorbetegségben
- P₂₃ Palaczkai A. (Dunaújváros)
"Compliance"-vizsgálatok insulinnal kezelt cukorbetegekben

18

- P₂₄ Khoór S., Jermendy Gy., Fügedi K., Koltai M.Zs., Pogácsa G. (Budapest)
Bal kamra funkció korai károsodásának igazolása cukorbeteg terhelé-ses mechanokardiographiás vizsgálatával
- P₂₅ Pados Gy., Audikowszky M., Erdős E., Detki K., Hajmichael P. (Buda-pest)
Az elhízás típusa és az atherogen rizikó diabetes mellitusban
- P₂₆ Golub I., Földvári J., Horváth E., Balkányi I., Szennovicz P. (Buda-pest)
Lipanthyl kezelés hatása II. típusú diabetes mellitushoz társult hy-perlipoproteinaemiákban
- P₂₇ Halmos T., Pánczél P., Gerő L., Grosz A., Kautzky L., Winkler G., Deák Gy. (Budapest)
25 éve diabeteses betegek komplex klinikai, immunogenetikai és metabo-likus paramétereinek vizsgálata a szövődmények tükrében
- P₂₈ Muth L., Tornóczky J., Vastagh O., Rácz I. (Szekszárd)
A diabeteses kéz szindrómáról
- P₂₉ Holländer E. (Budapest)
Súlyos hypotensio insulinnal kezelt autonóm neuropathiás cukorbetegek hypoglykaemiájában

12.45 - Elnöki zárás

19

1988. április 9. szombat

08.00 - 10.00

"B" szekció

A diabeteses retinopathia aktuális kérdései

Elnöki megnyitó: BROOSER GÁBOR
Elnök és moderátor: KOVÁCS BÁLINT és
MADÁCSY LÁSZLÓ

74. Deutman AF (Nijmegen)
The surgical management of diabetic retinopathy
75. Hendrikse F. (Nijmegen)
Outpatient and intraoperative laser treatment of diabetic retinopathy
76. Imre Gy. (Budapest)
A diabeteses proliferatív retinopathia és haemorrhagiás glaukoma patho-genesiséről
77. Kuhn F. (Pécs)
Operálhatók-e a diabetes okozta szemfenéki elváltozások
78. Anda L., Baranyi É., Borbély J., Papp L.T., Kárpáti Á., Brooser G. (Budapest)
Insulin-dependens fiatal cukorbeteg súlyos szemészeti szövődeményeinek kezelési lehetőségei
79. Szabó M., Janáky M. (Szeged)
Kapilláris károsodások vizsgálata korai diabeteses retinopathiában

10.00 - 10.30

S z ü n e t

10.30 - 12.30

80. Vincze P., Madácsy L., Brooser G., Gát Gy., Fehér A. (Miskolc-Budapest)
Pubertás hatása a diabeteses microangiopathia alakulására
81. Pámer Zs., Kovács B. (Pécs)
A Diffrarel 100 (anthocyanosid bioflavonoid) hatásának vizsgálata a dia-beteses retinopathia korai stádiumában

20

82. Barkai L., Vincze P., Madácsy L. (Miskolc)
Az autonóm neuropathia és retinalis microangiopathia összefüggésének vizsgálata diabetese gyermekekben
83. Leiszter F., Pogátsa G., Koltai M.Zs., Jermendy Gy., Kammerer L., Uzonyi Gy. (Budapest)
Az érhártya irreguláris fluorescein telődése diabetes mellitusban
84. Rácz I., Vastagh O., Tornóczky J., Muth L. (Szekszárd)
A diabetese betegek szemészeti gondozásának tapasztalatai Tolna megyében